

76. ՈՐՆ Է ՊՈՈՆԿՈՐԴԻՆ

Մեկ մարդու մեկ կընըկ կեր, մեկ էլ խըտամ էր հուր կընկան համեջ. ադ մարդ խառվավ գխըտամ, էրկու լաճ իրան կընկնից հէլան, լաճ մ' էլ խըտամուչ հէլավ:

Էն ժամանակ, ինչ խեր տը մեռներ, էսաց. - Տըղե՛ք, մեկդ ծիմն պեհպահր եք:

Խեր մեռավ, տըղեքն էլ գխոր մալ տը կիսին վար ուրինց:

Էդ միծ աղբեր էսաց. - Մի խեր ինչ մեռավ, վասիաթ խոու, էսաց. «Մեկ ծիմն պեհպահր եք»:

Միջնեկ աղբեր էսաց. - Ի՞նչըխ էնինք:

Էսաց. - Էրթանք գաճու մոտ՝ մի շարիաթ էնը:

Էլան, գաճըն ճամբխը մեջ՝ տիսան կի կընկան դավսըմ գաճի, էն մեկ էսաց. - Կի, կընկան դավս ի, ադ կընըկ գաճը ըռըկ:

Մեկէլ էսաց. - Ան կընըկ գաճի ըռըկ, ամա ան կընըկ տըղիվ ի:

Միծ աղբեր էսաց. - Կի՛, դավու՛մ դավս էլ գաճը:

Մեկէլ էսաց. - Դավեն կուր իլի:

Մեկէլ էսաց. - Դավեն բիռնով իլի:

Տիսան կընկա տերն էլ, դավու տերն էլ էկան:

Կընկա տեր էսաց. - Դիւ կընըկըմ չը՞ք տըսի:

Էսաց. - Քիւ կընըկ չի՞ գաճի ըռըկ:

Էսաց. - Իմ կընըկ գաճի ըռըկ:

Միջնեկ էսաց. - Քիւ կընըկ տըղիվ չէ՞ր:

Էսաց. - Խա՛, տըղիվ էր:

Դավաճին էսաց. - Դեվա՛մ չը՞ք տըսի:

Էսաց. - Քու դեվան կուր չի՞:

Էսաց. - Խա՛, իմ դեվան կուր էր:

Միժ աղբեր էսաց. - Քու դեվան բարձուկ չէ՞ր:

- Խա՛, բարձուկ էր:

- Քու բեռ ճամը մեղր չէ՞, մեկ քացախ:

Էսաց. - Խա՛:

Էսաց. - Պա իմ դեվան դա՞ր գինաց:

- Մինք չինք գըտի՝ դուր գինացը, գինա՛, կա՛ն էրի, գընտի՛:

Դավու տեր էսաց. - Չէ՛, դու իմ դավեն տը տե՛ք:

Կընկա՛ն տերն էլ կըսը. - Իմ կընըկ տիսեր եք, տը տե՛ք:

Էլավ անուցն բաթրտուն:

Կընկա՛ն տեր, դավու տեր ըսըցըն. - Էրթանք գա՛զու մոտ, շարիաթ ենինք:

Գա՛ցըն գա՛զու մոտ:

Կընկա՛ն տեր էսաց. - Էսա իրիք մարդ իմ կընըկ տիսած, պա-
խած՝ չըն իտա, մի էրկըվի շարիաթ, մա իրիք մարդուն էրա:

Գա՛զին ադա իրիք մարդուն խարցընից, էսաց. - Դու աս
մարդու կընըկ տըսի՞ր իք:

- Մինք գկընըկ չընք տըսի, - ըսըցըն:

Միջմեկ աղբեր էսաց. - Անու կընըկ գա՛ցը ըռըկ:

Գա՛զին էդա մարդուն էսաց. - Աղո՞ւրթ քու կընըկ գա՛ցը ըռըկ:

Էսաց. - Խա՛, իմ կընըկ գա՛ցը ըռըկ:

Գա՛զին էդա մարդուն խարցընից. - Դու ի՞նչ գըտիս՝ գա՛ցը
ըռըկ, օր դու չըս տըսի:

Էսաց. - Ան կընըկ կա՛վըմ գա՛ցիր իր, մեկ դարձիր իր, իրիշիր
իր հիտուց:

Ջուլ աղբեր էսաց. - Անու կընըկ տըղդիլ իլի:

- Դու չըս տիսի, ի՞նչ գիտցար՝ անու կընըկ տըղդիլ իլի:

Էսաց. - Անու կընըկ կա՛վըմ գա՛ցիր իր, մեկ դարձիր իր, իս
անու խամար գիտցա՛ տըղդիլ ի:

Դավաճուն էսաց. - Դու ի՞նչ կուզիս:

- Պա՛, - էսաց, - իմ դավեն պախած չը՛ն:

Պըզտի աղբեր էսաց. - Մինք խա ճամբխըն գիգենք, դա-
վու՛մ դավս տըսանք:

Միջմեկ էսաց. - Անու դավեն մեկ աչքեն էլի:

- Դու չես տես, ի՞նչ գրտիս՝ մեկ աչքեն իլի, - էսաց:

- Մեկ կնարեն երժացիր իր, - էսաց:

Գազին դավու տիրուջ խարցուց. - Աղո՞ւրթ՝ քու դավեն կո՞ւր ի:

Էսաց. - Խա՛, իմ դավեն մեկ աչքեն էր:

Ջուլ աղբոր էսաց. - Դու ի՞նչխ իս տեսիր:

Էսաց. - Սիվ դավեն բարձուկ ի, բեռն էլ թայրմ քացախ իլի, մեկ՝ մեղր:

Էսաց. - Դու չես տես, ի՞նչ չղիս գրտիս՝ մեկ քացախ իլի, մեկ՝ մեղր:

Էսաց. - Ան ճամ ինչ մեղր էր, ճամբիսը վրեն ճանճ են թառած, մեկէլ յան քացախ էր, ճանճ հու չըր թառը:

Գազին էսաց. - Աղո՞ւրթ, քու բեռ մեկ ճամ քացախ, մեկ մե՞ղր էր:

Էսաց. - Խա՛, ճամըմ քացախ էր, մեկ՝ մեղր:

Գազին էսաց. - Ասունք իմաստուն մարդ ին, խապար չունին ծի բաներուց, դու գինա՛, քու կընկան կա՛ն էրի, ան էլ էրթա հուր դավուն:

Գազին ադա իրիք աղբոր էսաց. - Դու ի՞նչ կաշիք:

Ասըցըն. - Մինք էլ շարիաթ կուզընք:

Գազին էսաց. - Անոթի ինք, խաց բիրիմ, տ՞ուտընք, նուր ծի շարիաթ կինիմ:

Բիրին ատե խաց ու կաթ:

Պըզտի աղբեր էսաց. - Էսա խացից մեռլի խուտ կու գա:

Միջենեկ էսաց. - Էսա կաթից էլ շան խուտ կու գա:

Ջուլ էսաց. - Գազու կաթից շան խուտ կու գա, գազու խացից մեռլի խուտ կու գա, գազին էլ խայի մոտեն ի:

Գազին որ լսից, կանչից գխովիվ, իբի, զուր մերն էլ իբի, էսաց. - Աղուրթ կըսիք, ըսե՛ք, չըսիք՝ ծի իրիքն էլ կը սպանիմ:

Մաճկալն էսաց. - Նա խաց որ մի արտը խացն ը, մանժալխքիրու կշտան արտը խացն ը. քիչըմ մանժալխ փուրիիր ինք, տվիր ինք խատ արտըն:

Գազին էսաց. - Ան մարդ իմաստուն ի, սուտ չըսը:

Էսաց. - Խովիվ, նա կաթ ինչ մաքու կաթ ի:

- Ան մաքու գառ ինչ իլավ, անու մեր խատավ, իս թալը շան տակ, ծըծից, միժացավ:

Էսաց. - Ան էլ աղուրթ ի:

Էսաց հուր մոր. - Մարե՛, տողորուն կըսըս, չըսըս՝ քի կը սպանիմ:

Էսաց. - Քինն պախիմ, Աստուծուց ի՞նչըխ պախիմ, օրեն մեկ խեմ էրի մա ծի, ան խայի մոտեն էլար դիւ:

Էսաց. - Աս իրիք մարդն լե իմաստուն ին:

Միծ աղբեր էսաց. - Գազի՛, մի իրիք աղբոր շարիաթը էրա՛. մի խեր, ինչ մեռավ, վասիաթ էրավ. «Ձի իրիք աղբոր մեկ պեհ-պահր ի»:

Գազին էսաց. - Իս ծի շարիաթ չիմ կերի էնը:

Գազու ախչըկ էսաց. - Ծամբխը՛ մա ծի:

Ծամբխից:

Ախչըկ էսաց.

«Ժամանակով մարդըմ աչք դրիր էր վըր ախչկա՛մ, ըսըց. - Գաւ վար իմ ծեռաց:

Ախչըկ չըզնաց:

Ախչըկ մեկ օր խաց կը տանը սար, ադ մարդ տիսավ ախչըկ, բըռնից, էսաց. - Ասուր ճար չըկա՛, խատ իմ ծեռաց տը գաւ:

Էսաց. - Աստըծո՛ւ սիրուն ըլնը, դիւ ըզը ջավըր իս, ան օր ինչ ըզի տը տանըն պսակ, իս գըշիր գաւ քիւ կուշտ:

Ադ մարդն էլ ադ ախչըկ թուղ իտու: Ադ ախչըկ տարան իրկան, ախչըկ շուրիիր խանից, ախ էրավ:

Էսաց մարդ. - Ըզը չըխավնը՞ս:

Էսաց. - Իս գաջը քար՝ մի մարդիրուն խաց տանը, մեկ մարդ ըզը բըռնից, խուսք իմ տվիր... իս ան հապով ախ կենիմ:

Մարդ հէլավ, հուր շիրիիր խագաւ, գիւր կընըկ առըց, տա-րավ ան մարդիւ տուն, թասլիմ էրավ, դարծավ, իրի:

Ադա մարդ տիսավ խարսըմ՝ քողք վար գլխուն, էսաց. - Դու վո՞ւվն իս:

Էսաց. - Իս ան ախչըկն իմ, դիւ ֆլան սարը մեջ ըզը ըռաստ էկար, իս ան օր ուխտ էրը՝ առաջի գըշիր քիւ կուշտ պառկըմ, իս իմ իրկան նաղլ էրի, իմ իրիկ առըց, ըզի բիրից վար դռան, ինք դարծավ:

Էդ մարդն էլ էսաց. - Դիւ իմ մերն իս, իմ քիւր:

Ադ մարդ ադ ախչըկ առավ, բիրից ուր իրկան դռան, գինաց»:

Ադ գաճու ախշըկ ադա իրիք ադբոր էսաց. - Ղաւ ըլեք՝ ի՞նչ տ'ենեք ադա ախշկան:

Ադա պըզտի ադբեր էսաց. - Իս ըլլեր, խատ ախշկա տը պղ.:

Միջնեկ ադբերն էսաց. - Ան իրկան աղեկութին էր, առըց, իբի:

Ջաւչ ադբեր էսաց. - Աղեկութին ան մարդուն ի, օր սարը մեջ ըռաստ էկավ, ջավրըց, ինչ էկավ մատ, հիտ դարձուց, էսաց՝ իմ մերն իս, իմ քաւր:

Ախշըկ էսաց պըզտի ադբոր. - Պեհպահր դաւ իս:

Պըզտի ադբեր պեհպահր էրին, մալ էրկու ադբոր վերեն կիսըցըն:

